

Pravidlá a rokovací poriadok

I. Princípy a ciele

1. **Stredoeurópska iniciatíva (SEI) je regionálne fórum na spoluprácu a konzultácie v rámci členských štátov a vzájomne medzi členskými štátmi.**

Členskými štátmi SEI sú: Albánsko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česká republika, Chorvátsko, Macedónsko, Maďarsko, Moldavsko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Taliansko, Ukrajina a Srbsko a Čierna Hora.

2. Členské štáty SEI sa riadia princípmi Charty Spojených národov, všetkými dokumentmi helsinského procesu (OBSE). Riadia sa tiež záverečnými deklaráciami a dokumentmi stretnutí hláv vlád a ministrov zahraničných vecí SEI (vrátane tých, ktoré prijali predchádzajúce iniciatívy: Kvadrilaterála, Pentagonála, Hexagonála) .
3. Stredoeurópska iniciatíva ako súčasť európskeho integračného procesu sa snaží spolupracovať s európskymi organizáciami a inštitúciami, najmä s Európskou úniou, Radou Európy a OBSE, ako aj s inými regionálnymi iniciatívami spolupráce v oblastiach vzájomného záujmu.

Stredoeurópska iniciatíva spolupracuje aj s Organizáciou spojených národov a ďalšími relevantnými medzinárodnými organizáciami, najmä UN/ECE a OECD, ako aj s medzinárodnými finančnými inštitúciami, predovšetkým EBOR.

4. **Strategickými cieľmi SEI sú:**

- a) pracovať v prospech súžitia zjednotenej Európy bez deliacich čiar, Európy so spoločnými hodnotami, ktorá je prístupná všetkým krajinám, regiónom, národom a občanom tohto kontinentu;
- b) zamerať spoluprácu v rámci SEI najmä na pomoc pri posilňovaní výkonnosti najmenej rozvinutých členských krajín a tých, čo najviac potrebujú urýchlený ekonomický rozvoj alebo oživenie.

5. **Spolupráca v rámci SEI sa bude orientovať na nasledujúce základné ciele:**

- a) posilnenie vzájomnej spolupráce medzi členskými štátmi,
- b) zintenzívnenie účasti všetkých členských štátov na procese európskej integrácie,
- c) posilnenie ekonomických, sociálnych, právnych a iných aspektov transformačných procesov.

¹ Prijaté na Summite SEI v Budapešti 25. novembra 2000.

6. **Spolupráca v rámci Stredoeurópskej iniciatívy bude zahŕňať medziiným nasledujúce oblasti:**

- konzultácie o politických záležitostiach vzájomného záujmu,
- ekonomickú a technickú spoluprácu,
- rozvoj infraštruktúry v doprave, energetike, telekomunikáciách a poľnohospodárstve,

- posilnenie demokratických inštitúcií a dodržiavanie ľudských práv, vrátane práv osôb patriacich k národnostným menšinám, ako aj humanitárnych záležitostí,
- ochranu ľudského životného prostredia,
- spoluprácu na poli vedy a techniky, médií, kultúry, vzdelávania, mládežníckych výmen, cestovného ruchu,
- cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu.

II. Členstvo a účasť v Stredoeurópskej iniciatíve

7. Každému členskému štátu SEI, ktorý vážne porušil princípy, uvedené v článku 2 týchto pravidiel, môžu byť odobraté práva zastúpenia ministrom zahraničných vecí. Ak by takýto štát naďalej porušoval princípy, hlavy vlád štátov sa môžu rozhodnúť, že tento štát prestal byť členom SEI. Rozhodnutie v takejto záležitosti by sa malo urobiť pri dodržaní pravidla konsenzu mínus jeden.
8. Stredoeurópska iniciatíva môže prizvať ktorúkoľvek tretiu krajinu, regionálny subjekt a medzinárodnú organizáciu, ktorá má záujem, aby sa zúčastnili na aktivitách, podujatiach, programoch a projektoch. SEI môže tiež udeliť štatút mimoriadneho hosta alebo iné formy partnerstva, ktoré budú vhodné.
9. SEI bude podporovať spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami, odbornými združeniami, akademickými a inými inštitúciami, ktoré sú ochotné spolupracovať v záležitostiach spoločného záujmu.

III. Organizácia a štruktúra

10. Organizačná štruktúra SEI je pružná a neinštitucionalizovaná.

11. **Stredoeurópska iniciatíva funguje prostredníctvom nasledovných orgánov:**

- stretnutie hláv vlád štátov (summit SEI),
- stretnutie ministrov zahraničných vecí (stretnutie MZV),
- výbor národných koordinátorov (VNK),
- pracovné orgány (pracovné skupiny, skupiny expertov, projektové skupiny, atď.),
- výkonný sekretariát (VS SEI) a
- ako špecializovaný nástroj Sekretariát pre projekty SEI (Sekretariát SEI/EBOR)².

Uskutočňujú sa aj konzultácie o politických otázkach na stretnutiach ministrov zahraničných vecí členských štátov na úrovni politických riaditeľov, ktoré zvolávajú zainteresované štáty najviac dvakrát za rok alebo podľa potreby.

12. Stretnutie hláv vlád štátov (summit SEI) **sa bude zvolávať raz za rok na jeseň. Na summite SEI sa budú prijímať rozhodnutia o nasledovných záležitostiach:**

- princípy a ciele Stredoeurópskej iniciatívy,
- zmeny "Pravidiel a rokovacieho poriadku SEI",
- politická a ekonomická orientácia spolupráce v rámci tejto iniciatívy, vrátane prijatia Akčného plánu,
- odobratie členstva.

13. Stretnutie ministrov zahraničných vecí (stretnutie MZV) sa bude zvolávať dvakrát do roka, raz na jar a raz v súvislosti so summitom SEI. Stretnutie MZV bude prijímať rozhodnutia o špecifických otázkach spolupráce Stredoeurópskej iniciatívy, vrátane:

- politickej spolupráce,
- účasti na aktivitách SEI uvedených v článku osem,
- organizačnej štruktúry, oblastí a spôsobov spolupráce,
- záležitostí týkajúcich sa ustanovenia štruktúry pracovných orgánov,
- schválenia výročnej správy generálneho riaditeľa Výkonného sekretariátu Stredoeurópskej iniciatívy (GR VS SEI),
- vymenovania a odvolania generálneho riaditeľa VS SEI.

13. Výbor národných koordinátorov (VNK) je kľúčovým orgánom zodpovedným za riadenie spolupráce SEI a plnenie programov a projektov SEI prostredníctvom príslušných štruktúr. Výbor sa stretáva pravidelne, v zásade raz do mesiaca, aby diskutoval o spolupráci a koordinoval ju v rámci rozličných orgánov SEI, ako aj vo vzťahu k iným medzinárodným organizáciám a regionálnym zoskupeniam.

VNK za pomoci VS SEI bude pripravovať dokumenty, ktoré schvaľuje summit SEI alebo stretnutie MZV.

VNK prediskutuje a prehodnotí činnosť pracovných orgánov SEI a poskytne im vhodné usmernenie.

Na základe konzultácií s generálnym riaditeľom VS SEI, bude výbor národných koordinátorov rozhodovať o štruktúre a pracovníkoch VS SEI.

14. V prípade potreby môže VNK zveriť špecifické úlohy výboru s menším počtom členov, ktorý sa zaoberá medziinými otázkami týkajúcimi sa technických a finančných aspektov činností SEI vrátane tých, ktoré sa týkajú spolupráce s EU/Európskou komisiou a inými medzinárodnými organizáciami a finančnými inštitúciami.

Takýto Finančný výbor (FV) predstavujúci poradný orgán v rámci VNK môže byť splnomocnený VNK prijímať rozhodnutia o špecifických otázkach v mene VNK.

FV sa skladá z trojky SEI, členských štátov, ktoré sú členmi EU, ako aj maximálne dvoch ďalších členov, ktorých vyberie VNK spomedzi zainteresovaných členských štátov na dvojročný mandát na základe medziiným ich sústavnej finančnej podpory aktivít SEI. Túto voľbu uskutoční VNK väčšinovým počtom hlasov. Výkonný sekretariát SEI a Sekretariát projektov SEI sa budú zúčastňovať na stretnutiach finančného výboru.

15. Predsedníctvo SEI sa bude každoročne striedať na začiatku kalendárneho roka podľa abecedy anglických názvov členských štátov SEI, pokiaľ nebude rozhodnuté inak³. Čo sa týka predsedníctva pracovných orgánov SEI, pozri článok 17.

Úradujúci predseda bude podporovaný predchádzajúcim a nasledujúcim predsedom a spolu vytvoria trojku SEI.

² Sekretariát SEI/EBOR funguje na základe Dohody o sekretariáte z 21. júla 1998, uzatvorenej medzi SEI a EBOR a Dohody o fonde, uzatvorenej medzi talianskou vládou a EBOR o Fonde SEI. Dohoda o fonde sa uzatvorila 14. apríla 1992 a bola pozmenená 23. júla 1997.

Predsednícka krajina zvoláva ako hostiteľská krajina stretnutia hláv vlád štátov, ministrov zahraničných vecí a VNK. Stretnutia VNK sa môžu konať aj v iných krajinách. V prípade, že sa úradujúci predseda

nemôže zúčastniť VNK, bude týmto stretnutiam predsedáť jeden z členov trojky podľa rozhodnutia predsedajúcej krajiny alebo generálneho riaditeľa VS SEI.

16. Princípy a ciele spolupráce SEI sa budú dosahovať prostredníctvom vhodných aktivít pracovných orgánov s pružnou štruktúrou, stretnutiami na úrovni expertov, vysokých predstaviteľov a ministerstiev.

Môžu sa navrhovať rôzne formy pracovných orgánov ad hoc, stále pracovné skupiny, expertné skupiny alebo projektové skupiny, poradné orgány, atď.), ktoré sa ustanovia na základe iniciatívy jedného alebo viacerých členských štátov SEI; o ich ustanovení, štruktúre a oblasti činnosti rozhodne stretnutie MZV na návrh VNK.

Ako všeobecné pravidlo bude, že každý členský štát predsedá alebo spolupredsedá aspoň jednému pracovnému orgánu.

Členský štát SEI predsedajúci pracovnému orgánu alebo uchádzajúci sa o predsedníctvo predloží návrh programu, metód a podmienok činnosti ako aj kvalifikovaného kandidáta na predsedu VNK na schválenie. Tam, kde to bude vhodné, mal by sa vymenovať spoluprededa z iného členského štátu.

Pracovným orgánom budú pri výkone ich povinností pomáhať Výkonný sekretariát SEI a Sekretariát pre projekty SEI.

Ak nebude pracovný orgán vyvíjať činnosť počas jedného kalendárneho roka, VNK rozhodne o vhodných opatreniach vrátane striedania predsedníctva, úpravy kompetencií alebo rozpustenia.

17. Výkonný sekretariát SEI (VS SEI) je umiestnený v Terste v Taliansku a na jeho čele stojí generálny riaditeľ.

VS SEI, ako stály orgán SEI, bude poskytovať sústavnú administratívnu a koncepčnú podporu rozhodovacím aj operačným štruktúram SEI a podnikne vhodné iniciatívne kroky s cieľom podporiť realizáciu cieľov spolupráce SEI.

Úlohy VS SEI budú obsahovať medziiným nasledujúce oblasti:

- informácie a dokumentáciu
- organizáciu, prípravu a realizáciu stretnutí
- účasť na stretnutiach SEI a s nimi súvisiacich podujatiach
- programy a projekty SEI

VS SEI bude plniť aj iné úlohy, ktoré mu určí summit SEI, stretnutie MZV, úradujúci predseda a VNK.

O štruktúre a pracovníkoch Výkonného sekretariátu SEI rozhodne VNK po konzultácii s Generálnym riaditeľom. Štruktúra a činnosť VS SEI, najmä v personálnej a finančnej oblasti, by mali byť v súlade so zákonmi sídelného štátu.

Pri výkone svojich povinností spolupracuje Výkonný sekretariát SEI s národnými koordinátormi, predsedami pracovných orgánov, inými osobami a subjektami, ktoré sú zapojené do aktivít SEI.

³ Poradie predsedníctva SEI pre nasledujúce roky je nasledovné:
2001: Taliansko

2002: Macedónsko
2003: Poľsko
2004: Slovinsko
2005: Slovenská Republika

Orgány sídelného štátu financujú činnosti VS SEI ako aj platy jeho pracovníkov. Každý členský štát, ktorý určí nejakého predstaviteľa (vrátane generálneho riaditeľa) bude hradiť súvisiace náklady. Každý členský štát SEI môže dobrovoľne prideliť finančné a materiálne zdroje na činnosti VS SEI.

13. Generálny riaditeľ VS-SEI (GR VS SEI) sa bude voliť spomedzi kandidátov, ktorých nominujú členské štáty SEI a menovať/odvolávať ho bude stretnutie MZV na návrh VNK. Volebné obdobie generálneho riaditeľa/ky je trojročné s možnosťou obnovenia jedenkrát na obdobie troch ďalších rokov.

GR VS SEI sa zúčastňuje na summite SEI, stretnutí MZV, stretnutí VNK, stretnutí pracovných orgánov na úrovni ministerstiev, riadiacej komisie sekretariátu pre projekty SEI a na ďalších významných akciách SEI.

V spolupráci s úradujúcim predsedom sa generálny riaditeľ VS SEI alebo jeho zástupca/kyňa zúčastňuje v mene SEI na príslušných aktivitách iných európskych a medzinárodných organizácií a inštitúcií.

GR VS SEI pripravuje výročnú správu o činnostiach VS SEI vrátane finančných aspektov, ktorú schvaľuje stretnutie MZV na návrh VNK.

14. Počas trvania dohôd, na ktorých je Sekretariát pre projekty SEI založený (Sekretariát SEI/EBOR), preberá na seba úlohy zamerané najmä na investičné projekty v oblastiach:

- ekonomická spolupráca,
- manažment Fondu SEI a mobilizácia finančných zdrojov,
- podpora investičných projektov, identifikácia a pomoc pri príprave,
- technická pomoc pri investičných projektoch,
- rozvoj systému a inštitucionálna podpora programov (napr. organizácia medzinárodných podujatí, vzdelávanie, služby poradenstva a informačné systémy).

Sekretariát pre projekty SEI je inštitucionálne napojený na VS SEI a je lokalizovaný v centrále VS SEI v Terste v Taliansku a udržiava si stálu pobočku v EBOR v Londýne.

VNK spolu s riaditeľmi zastupujúcimi členské štáty v správnej rade Európskej banky pre obnovu a rozvoj tvoria riadiacu komisiu sekretariátu pre projekty SEI.

IV. Rozhodovací proces

13. Podľa ustanovení článku 7 a 15 sa rozhodnutia v rámci Stredoeurópskej iniciatívy robia na základe všeobecného pravidla konsenzu.

Konsenzus sa chápe ako absencia akejkoľvek námietky vyjadrenej členským štátom a podanej členským štátom tak, že predstavuje prekážku prijatiu daného rozhodnutia.

O otázkach vznikajúcich z procedurálnych záležitostí rozhoduje jednoduchá väčšina členských štátov.

V. Podpisovanie dohôd

14. Dohody Stredoeurópskej iniciatívy, ktoré sa majú uzatvoriť s tretími stranami podpisuje v mene SEI predsedajúca krajina SEI a GR VS SEI.

VI. Financovanie

15. Každý členský štát zodpovedá za financovanie svojich vlastných výdavkov spojených s činnosťami SEI.

Náklady, ktoré vznikli organizovaním stretnutí spravidla znáša hostiteľská krajina.

Členské štáty pomáhajú realizovať programy a projekty SEI poskytovaním každoročných finančných príspevkov. Príslušné spôsoby uplatnenia tohto ustanovenia budú definované v nariadeniach, ktoré príjme stretnutie MZV.

Na umožnenie účasti všetkých členských štátov v SEI a na podujatiach sponzorovaných SEI je možné poskytnúť pomoc pri úhrade cestovného a ubytovania prostredníctvom Fondu solidarity, ktorý riadi VS SEI v súlade s pravidlami o Fonde solidarity, ktoré schválil VNK.

VII. Zástava a jazyk

16. Zástavu SEI predstavuje oficiálne logo SEI v strede modrého poľa. Logo SEI pozostáva z veľkých písmen "CEI" a rozpísania názvu veľkými písmenami "**CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE**", ktorý obklopuje polkruh pozostávajúci z desiatich žltých hviezd.
17. Rokovacím jazykom SEI je angličtina. Dokumenty SEI sa predkladajú v angličtine. Ak si účastník praje na podujatí SEI používať iný jazyk, musí si zabezpečiť sám preklad.

VIII. Novelizovanie pravidiel SEI

26. VNK preskúma každú zmenu navrhnutú členským štátom. Ak s ňou VNK súhlasí, predloží odporúčenie stretnutiu hláv vlád štátov na jej schválenie.

IX. Parlamentný rozmer SEI

27. Parlamentné zhromaždenie, Parlamentná komisia a Konferencia predsedov parlamentov členských štátov sú fórami na spoluprácu parlamentov členských štátov. Parlamentný rozmer spolupráce SEI sa riadi Dokumentom o pracovných postupoch, ktorý prijala Parlamentná komisia v Prahe 7.6.1999 a ktorý ratifikovalo Parlamentné zhromaždenie 8. októbra 1999 v Prahe.